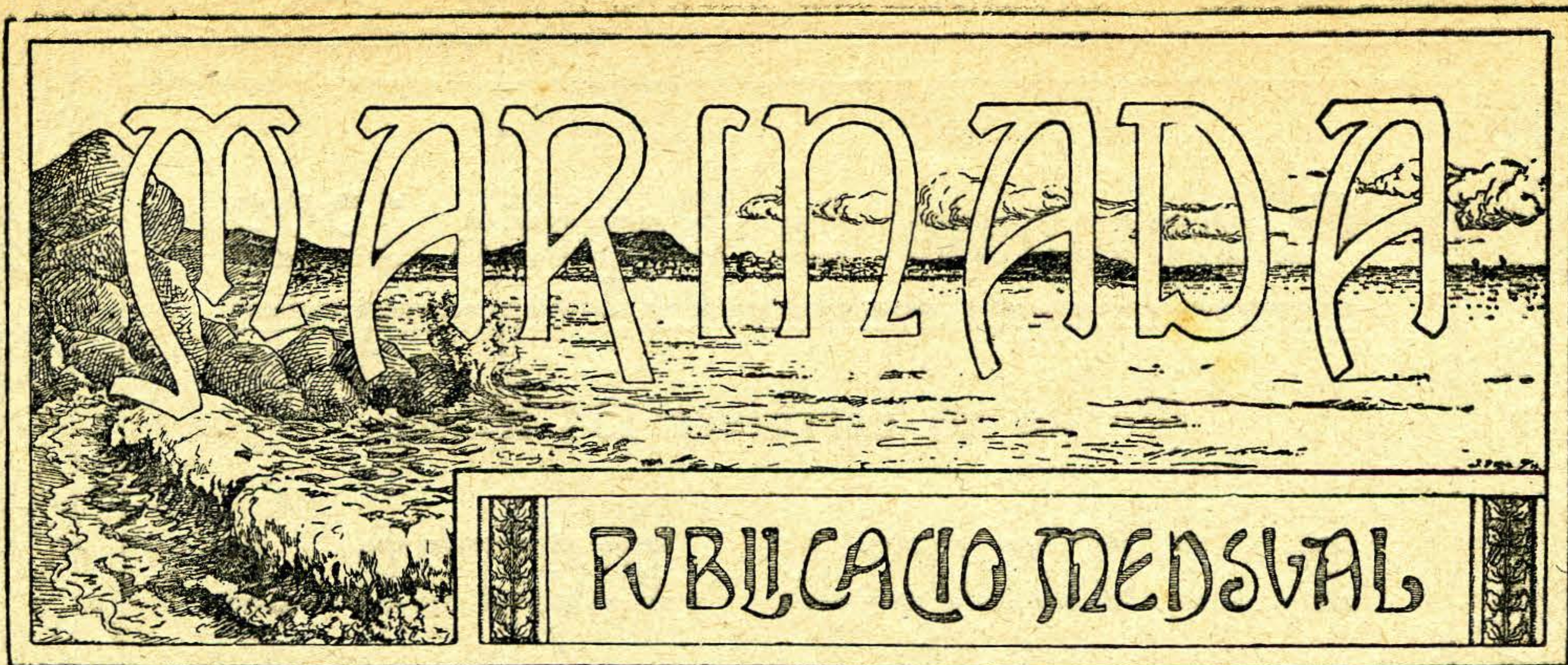

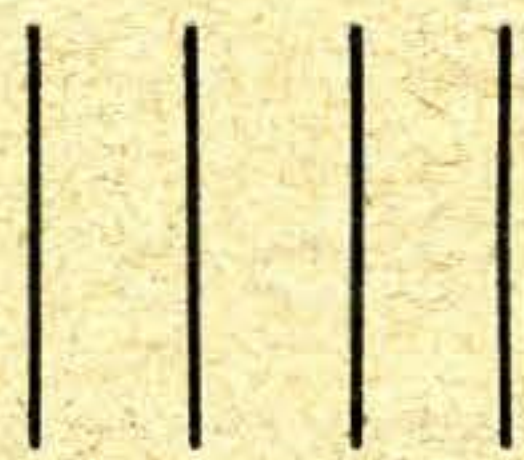
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRETERA DE GIRONA, NÚM. 27

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Espanya, 4'50 pessetes l'any; Estranger 5 pessetes.

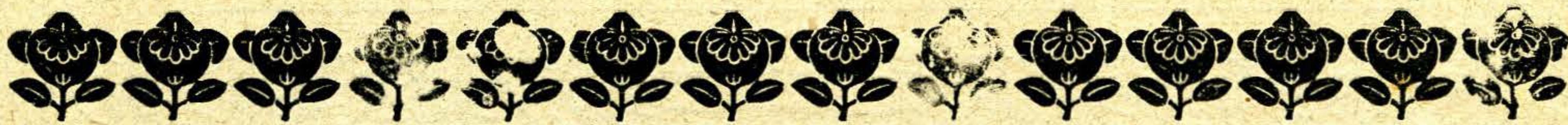
Banc Urquijo Català

DELEGACIO DE PALAMOS

Tota mena d'operacions

de Banca i Borsa

Campeonato de España 1923

(Fondo en carretera 134 Kms.)

BARCELONA - FIGUERAS

RECORRIDO EFECTUADO CON BICICLE-
TA PRECINTADA SIN EXPERIMENTAR
AVERIA ALGUNA

1.º J. J A N E R

Sobre

Ciclo "Sanromá"

Pneus Hutchinson

Llantas Kundtz

Solicite catálogo
de Sports

A. Sanromá

Balmes, 62

Teléfono, 1445 A.

BARCELONA

Aliments per a Règim Diètic i Diabètic, de la casa
MANUEL FRERES de Lausanne (Suiça) i

XACOLATES PURES DE CACAO, elaborades
en el Convent de LA TRAPA
pels RR. PP. CISTERNENSES.

DIPOSITARIS
EXCLUSIUS : **PAGÈS I ROCAFORT** (Successors de)
A. MASSANA
Carrer de Fernando VII, 14. BARCELONA

H. IBÉRICA DEL PADRE
HOSTATGE I HABITACIONS

Propietari: **JOSEP ROCA**
Comte Assalt, 11 i Lancàster, 2 BARCELONA

Se parla francès. — Espaioses habitacions. — Timbres i llum
elèctrica. — Servei esmerat. — Casa fundada en 1849.

S'avisar als Senyors Viatgers que la casa no té cotxe ni corredor en les esta-
cions ni en els molls. Els cotxes de la Central el portaran a l'establiment, si
és que ho sol·licita, com també el tramvia que porta la creu roja, que els dei-
xa davant el carrer Conde del Asalto.

PIANO

AMB PERFECTE ESTAT

Ocasió única!!

1300 Ptes. a plaços de 25 Ptes. mesals

Màquina d'escriurer **REX**
és una meravella

750 ptes. a plaços de 20 ptes. cada mes

Lloguer de pianos, màquines d'escriurer y de co-
sir a preus módics

Raó: **Major, 26 - Merceria - - Palamós**

ALFOMBRES

TAPICERIES

LLENCERIA

H. Blanco Bañeres

Plaça St. Jaume

TELÈFONO 190 A

BARCELONA

: : Call, 21 : :

St. Honorat, 1 i 3

IMPORTACIÓ DIRECTA DE TAPIÇOS
DE SMIRNA I PERSIA (ORIENT)
ESPECIALITAT AMB ELS ANUSATS
A MA DE FABRICACIÓ NACIONAL

L'homenatge a Pella i Forgas, historiador de l'Empordà

La vila de Bagur ha tributat un homenatge en record de son fill més il·lustre D. Josep Pella i Forgas historiador de l'Empordà i jurisconsult eminent.

Encara que circumstàncies passatgeres, d'ordre polític, obligaren a la Comissió organitzadora de l'homenatge a suspendre el nodrit programa de festes populars que s'havien projectat per al 24 d'Agost, el record que el poble de Bagur ha volgut dedicar a l'il·lustre historiador ha estat portat virtualment a efecte en virtut de diversos actes realitzats que han demostrat una unànime adhesió al projecte, entre ells una subscripció popular per a costejar la llosana commemorativa que ha estat ofrenada a la família de l'homenatjat, éssent destinada la meitat del seu import a afavorir els pobres del poble; un àlbum, contenint les firmes dels veïns de Bagur i una sèrie d'actes particulars, revestits de solemnitat, com la visita col·lectiva per la Comissió organitzadora presidida per D. Salvador Raurich, realitzada fa pocs dies per a efectuar l'entrega de la llosana commemorativa a la família del il·lustre historiador. L'inscripció està orlada en relleu per fulles de llorer, destacant-se en el centre l'escut de Bagur en alt relleu.

Atraccions

De molt temps ençà va *in crescendo* l'aportació d'atraccions que no són altra cosa que números de cafè concert.

Així, en la nostra vida pot dir-se, per antonomasia, que una atracció no és res més que una coupletista o dansarina. I sinó, pregunteu als infants, als pobres infants qui creixen en un ambient anti-cultural, que cosa és una atracció. Respondran—és seguríssim—el que deixem escrit.

De totes les societats palamosines, només el Casino “La Unión” no es llença a la febre de presentar vulgars atraccions; però aquesta tampoc ofereix cap festa intel·lectual. Les altres rivalitzen; i amb l'esperit de competència és de rigor que cada ú dels socis alabi a ultrança la cantant, encara que tingui veu esquerdada, o la dansarina, encara que vagi carrossa.

Les societats *recreatives* només miren avui d'oferir espectacles utilitaris a llur caixa. I ben mirat, obtenen llur desig? Creiem que no, perquè unes artistes, com les anomenades atraccions, disfruten d'una nòmina que no pot compensar el petit augment de preu de la consumació. Aquest augment de la beguda és un truc encertat per a recaptar parroquians.

Serà dit que bé ha de divertir-se el poble i que no serà mai atesa ni tansols escoltada, una campanya contrària a la trista diversió actual.

Les dones, ara honorades amb el vot electoral, haurien de parlar sincerament en l'assumpte avui debatut. Quants de temperis no hauran passat en les alcoves palamosines per mor de que el marit, home de món, home despreocupat,—segons el seu desig i també segons el seu dir—haurà anat de companyia amb amics, a un cafè concert. I bé, elles, després d'haver viscut amb cara llarga dies i dies, a conseqüència de la baralla, sortiran després, pomposes i estarrufades, amb la filera de mainada al davant per anar a seure en un centre i veure una dona mig nua, qui balla a cops de taló i canta coses groixudes i vermelles, tot exactament igual del que veié el marit en el cafè concert.

Si la cantatriu no balla, no té gaire èxit. Els aplaudiments més forts que recull són en ocasió de les cantades més picaresques; i a dir veritat, no és solament el sexe fort qui pica de mans, sinó el sexe feble—flor de bellesa i delicadesa—i els infants, els pobres infants dejuns de tota obra cultural i seriosa. O els pobres nois! La llur actitud fa plorar de veure: obren els ulls a la malícia, i en llur boca ignocent apunta el somriure simiesc.

En tots els reglaments de les societats recreatives hi han articles de pes

referents al foment de la cultura. Les Junes, qui actualment les regeixen poden consultar la llur consciència de si compleixen lo reglamentari. Atraccions, com les aportades són espectacles anticulturals. Els amants de música han de fúger gairebé sempre en sentir una veu de nas o de cabreta que va cantant la música més baixa que es compon; els partidaris de la dansa artística no poden sentir ni un cop de taló.

Que vingui una cantant i ofereixi arias d'òpera, *lieder*, clàssics, cançons populars; que vingui una dansarina a interpretar balls artístics, i és segur que les societats despatxaran poques consumacions. I és que el poble tendeix a la frivolitat; parla i discuteix molt de cultura, però de trobar-se en camins culturals es mareja i fadiga.

—“Doneu-me una cosa que alegri la vista, que no faci pensar, que bé prou que treballem durant la setmana.

La responsabilitat de les Junes és immensa, donant plena satisfacció a l'estat espiritual de la multitud.

—En les grans ciutats hi han cabarets a dojo, objectaran molts. Es cert; però també ho és que només hi acut la gent frívola; i, sobretot, que no hi acuden els infants, els pobres minyons als quals, per trista condició de llur sort i per deficiències de la societat, gairebé tenen tancats els camins de la intel·ligència. Només falta que per a diversions no tinguin sinó espectacles que li omplin el pensament de bejanies i frivolitats.

A honor d'algunes de les societats palamosines, cal dir que donen funcions de cultura amb el conreu del teatre.

Doncs bé, i parlem amb plaer de solucions. Si tenen iniciat el bon camí, per què no prosseguir-lo amb més vida i amb més valor? Perquè, ja que disposen d'un petit escenari, no l'aprofiten per a donar-hi representacions amb artistes veritables, alternant amb les dels aficionats?

El pressupost anyal d'atraccions atanyent a totes les societats, permetria de realitzar les següents obres culturals:

Funcions de teatre amb els millors artistes.

Concerts de cantants *primo-cartello*.

Concursos de cobles empordaneses.

Certàmens de Sardanes.

Danses artístiques.

Concursos de Pintura.

Que Palamós té museu sota el patronatge de l'eminent artista En Josep Triadó.

I moltes i moltes altres belles coses.

I tot amb un petit augment del preu de la consumació.

El llebeig

Del llibre "Dietari d'un nedador" de Joan Draper.

S'ha llevat el dia magnífic. Coronat de sól i amb la túnica de tons clars, perfumada i rossegant, ha passat per davant de la mar. Així el galan per sota la finestra de la promesa.

La mar n'ha quedat tota estofada i ha seguit mirant-se'l fins que ha tombat pel revolt de les muntanyes. Després com una enamorada també, ha respirat fonament i ha sentit unes ganes irressistibles de giravoltar i de cantar.

Generosa de mena, li ha semblat que havia de fer participar a algú de tanta joia i ha triat el llebeig, perquè com que és un xaval, es pensa que no té malícia. Jo no ho juraria pas.

El llebeig de seguida hi és a fer gresca. I ha començat a jugar amb tant de dalit que, veient-ho somrèieu sense ganes. Li feia pessigolles i li bufava per sota la cabellera, perquè li voleiés. La mar rient com una boja, ajeguda de cara al cel, sostenia enlaire el llebeig, com ho fa una mare jove amb el seu infant.

No he sabut estar-me'n ja més i m'hi he posat a nedar com dient part hi vull. Sembla que no els ha fet cap gràcia. Han aturat un moment la facècia, i el llebeig, quant més refiat m'ha vist, ha pres un grapat d'aigua i, per escarmentar-me, me l'ha tirat als ulls.

El Molinet

La platja del Padró com a lloc de banys fa temps que és en decadència, o dit en altres termes, és passada de moda d'uns quinze anys a aquesta part.

La joventut actual gairebé no sap on cau; si els parreu del Molinet, no en tenen notícia; i no obstant, tan bells records que evoca en la memòria dels grans, havent estat l'escola de natació de no sé quantes generacions de palamosins

Degut a la proximitat de la vila, car no hi havia més que baixar les penyes, que un senyor *americano* va ficar-se al cap un dia de convertir-les en

jardí, i ja ereu a l'aigua. Començava un per rentar-s'hi els peus, l'altre, trobant la mar propícia, s'alleugeria de roba, i com aquell qui no en vol, es mullava les mans, el cap, i després que la impressió de l'aigua li havia resseguit amb un lleuger calfret tot el cos, s'hi ficava serè i decidit com el qui està segur d'on va.

I com que l'exemple influeix molt en les persones, l'un per l'altre, prompte la platgeta s'era convertida en una banyadora familiar on grans i xics feient de les seves. Aquets últims però, admirant la destresa dels grans, així com sabien donar algunes braçades sens tocar sòl, tot el seu anhel era poder arribar com els altres a *Sant Repós* i al *Terradet* i d'allí cabussar com un dofí i anar a sortir a mitjant cala.

El Molinet durant molts anys va aguantar les entremaliadures i les impertinències de tants palamosins que no tenen fi ni compte, i són pocs els qui no tenen alguna facècia per contar-vos-en.

Ara ja fa molt temps que el deixen tranquil, i llevat d'algun bot de pescadors que li passa pel costat, ja no reb altres visites que les de les gavines que l'han pres com a punt de reunió per a les seves pesqueres.

Avui encare els palamosins de certa edat, en veure'l reproduït gràficament no deixen d'exclamar amb certa recansa: Té, el Molinet, tantes rellicades que hi he donat, i tants de crits de la mare que'm costa.

LL. BARCELÓ I BOU

Records

Ara que la Capella de l'Orfeó *Ocellada*, que va ésser inici i ha estat sempre puntal de l'artística entitat, sols canta fora de Palamós, ara que els seus components som a l'entorn de la quarantena, uns ja passada, altres a punt d'ésser-hi, ens plaurà d'escriure els records d'intimitats del nostre cenacle.

Ans que tot per atendre el moviment d'estranyesa que al lector inconegut o a l'amic forà, pugui causar-li la nostra manifestació de què el nostre poble no vol els nostres cants, direm que ver és i ja de dies i en forma absoluta; fins a tant, que últimament i amb el concurs de notabilíssims artistes, en un concert a benefici d'un mestre palamosí carregat d'anys, mestre de tots els músics palamosins, fou comptat el públic de conveïns.

Per a tals fiblades de la vulgaritat, afortunadament els quaranta anys, de què hem escrit amunt, són garantia de no sofrir-ne disgust ni quimera; més a

més, quan d'altres poblacions ens vénen sol·licituds de cantades i la nostra labor hi és rebuda amb entusiasme, traduït en presents i en desitjos de què per molts anys hi anem.

El 15 d'Agost prop-passat va fer vint anys que la nostra Capella començà les tasques en l'església parroquial. Del record d'aquella inauguració n'escrivem altre jorn: Avui volem alegrar-nos amb una de les anècdotes més gracioses que hem viscut. Que n'hem parlat vegades en nostres converses!

Es ben veritat que, com més cantem els qui ja desde 20 anys fem chor, sentim la impressió de què constituïm una família. I tota cosa que a nosaltres esdevingui és considerada amb afecte i emoció.

No és de molt de temps la graciosa anècdota. Amb motiu de l'estrena del *Retorn*, drama musical, varem passar una setmana delitosa treballant sota la *batuta* de l'eminent compositor, En Josep Sancho Marraco, Director honorari del nostre Orfeó; i, tal fou el goig, que decidírem de tornar-nos a ajuntar l'istiu vinent i emprendre una excursió a Olot per oferir concert i el drama.

Per al concert, amb moltes composicions orfeòniques figuraven melodies per a *solo*; i, es clar, com que el solista En Rafel Suñé tenia en son repertori l'obra "La Barretina," escrita pel nostre mestre, la composició més adequada al públic olotí, mestre i cantador començaren l'assaig.

En escrits de record, sobren escrúpols de modèstia. Per ço direm clarament que el mestre Sancho Marraco als primers treballs de preparació del *Retorn*, va quedar agradablement sorprés de trobar una veu tan ben timbrada com la del company Suñé, i sobretot tan extensa ja que tant pot cantar de tenor com de baix.

L'estudi de "La Barretina" va ésser objecte de molts demiraments. Cada frase la repetia fins a deixar-la ben matitzada, podriem dir perfeta, car el mestre anava somrient, a mesura que el treball de poliment avançava. I veu's aquí que, al final, el tenor-baríton o baríton-tenor donà un agut d'empenta que en l'*argot* musical es denomina pinyol.

—No, cridà el mestre esverat. Això sí que no.

I el cantaire satisfet d'haver cantat fins al fi amb el beneplàcit del director, va fer una mitja rialla, abaixà el cap i va prometre acatar l'ordre directorial:

Anem a Olot. Surt En Suñé a les taules. Canta esplèndidament davant un públic sel·lectíssim que l'obliga a bisar la preada cançó.

Quan a Olot jo l'aprenia
mon ofici dava plaer...

Tant en la primera vegada com la segona, En Suñé és disciplinat. Sempre l'acabament sense nota aguda. L'ovació és forta, de les que amb entusiasme recorda el cantador i nosaltres com a companys també. Reentrat al fons de l'escenari, mentres duren els aplaudiments, gran colla d'orfeonistes,

Per guanyar-me la vida, vaig fer allí de bastaix,
 escombrava tavernes, guiava carruatges,
 traficava i tractava amb el poble més baix.
 Vaig deixar aquí una casa que era esplèndid palau.
 En mon sojorn de pena vàreig viure en cavorca
 que de tota inmundícia era un terrible cau.
 S'acabaven mes forces sofrint la lluita xorca.
 Les ganàncies primeres varen donar-me ales
 per vendre fantasies a tall d'aventurer,
 vaig córrer per els pobles i entrar en belles sales,
 i al cap de temps deixava la vida de carrer.
 Hi hagué la renaixença de la meua persona.
 Havia recobrada tota ma dignitat,
 i, com qui en refrigeri, esponderós s'entona,
 llavors vos vaig escriure la primera veritat.
 Amb el negoci en marxa arribà la fortuna
 com un vaixell en popa en l'arissada mar.
 Mes la terrible guerra va robar-me totduna
 mos cabals i recursos i tot el benestar.
 Vaig rependre la tasca de reguanyar riquesa,
 com qui d'una batalla s'aixeca deprimit.
 Fou el moment terrible. Però la meua fermesa
 va tornar a encimbellar-me i aquí torno enriquit.

Munda

(Mirant el seu marit amb fixesa)

No saps el goig que tinc de veure el meu somni realitzat.
 I portes molts de cabals?

Pau

En porto per rehabilitar-me completament i oferir-vos a
 tots vosatros una vida, sino luxosa, prou rica per viure sen-
 se trebiar. Deixarem el casalot per una casa vistosa. I jo
 passaré ma veiesa passejant per aquesta costa, i els co-
 rriols de les meues muntanyes, i els camins del pla que tant
 enyorava. I sentiré les campanes d'estimada veu que en
 aquelles terres em semblava sentir cada dia, i que avui, al
 sentir-les reals, en el toc d'oració del vespre, m'han fet
 vessar moltes de llàgrimes.

Marcela

Que content que estarà En Josep que jo sigui rica!

Pau

Aixís m'agrada que l'estimis força!

Carme

I per tots, quina sort!

Joanet

Es dir que podrem granejar?

Jaume

Ja podeu estar orgullós de sa vostra voluntad. Però ara
 entrem. Es matinada i es terral fresqueja. Si no us convé
 bevenda ni menjar, es repòs des llençols us farà molt de bé.

Carme

Sí, entrem.

Pau

(*Mirant la badia*) Quina boniquesa!

(*Queden encantats i en silenci perquè al lluny ressona el cant dels pescadors.*)

CHOR D'HOMES (*A dins*)

O quin benestar
en la mar calmada!
El treball és joia.
De la bella nit
que la lluna enjoia
frueix l'esperit.

Pau

(*Commós*) O Déu! Grans mercès d'aquest goig del cel que sento ara.

MÚSICA

QUADRE III

Mateixa escena

ESCENA I

Joanet i Mateu, ben vestits.

Joanet

On vas amb aquest garrot? Amb aixó vós ballar sardanes?

Mateu

Amb això trencaré s'espinada des senyoret que sembla una verga.

Joanet

I et penses que aixís guanyaràs?

Mateu

Si el mato, sí.

Joanet

(*Fent un salt*) Vós arribar a matar-lo? Reconxu!

Mateu

No hi ha altra manera de guanyar. Si ell desapareix des món des vius, Na Palmira és meua.

Joanet

Va de broma, eh!

Mateu

Que parlo grec?

Joanet

(*Seriós*) Em sembla que't tornes boig. A quin país som? Un mort en dia de balles? Això no passarà.

Mateu

Te'n guardaràs pla bè de privar-ho.

Joanet

Anem a pams: si li vós clavar un justillo, jo mateix t'ajudarè si ve a tom, però, conxu: que no pasi la cosa de macadures.

Mateu Tu no t'enredis.
Joanet No siguis taül. Que no ho veus tu mateix que no tens aire de matar a ningú? Diga'm que li clavaràs una pallissa per estamordir-lo, i aixís anem avinguts.
Mateu (*Ingènuament*) Es que no són camàndules! Es que'm convidria que morís.

ESCENA II

Els mateixos i Tem.

Tem Ja vas armat, Mateu? Ja sé qui reberà.
Mateu Si vós tinguéssiu autoritat a sa família, jo no hauria d'anar amb arma.
Tem Quan seràs casat ja me sabràs dir lo que és bregar amb faldilles.
Joanet Vós creieu que és capaç de vessar sang, En Mateu?
Tem (*Mirant fit a Mateu i rient*) Sang de pollastre.
Joanet Aquests són.
Mateu No'm feu sortir de mare l'un i l'atre, i ja'm veureu quan se balli. Adeu. (*Se'n va decidit*)

ESCENA II

Joanet, Tem, Pau, Munda, Jaume, Carme, Marcela.

Tem Ja heu sopat?
Jaume Avui un cop.
Pau Ai, Tem! Paladejant una sopa de rap, em semblava que em treien vint anys de sobre.
Tem No hi ha com sa pàtria!
Pau Estic satisfet, Tem. He pagat quasi a tothom. Només me falta En Met Nuix que vindrà aquí i els hereus d'En Borra. D'aquest sí que'm sap greu! Pobre Borra! Sí que va morir jove! Cap dels meus acreedors es recordava de la quantitat del crèdit; alguns ni se'n recordaven; de manera que quan jo els hi he donat els quartos, sense fallar ni un cèntim, tots me miraven com una cosa estranya i tots acabaven per dir: "N'hi ha poques de persones com vós, Pau, de tanta bondat. Aquests diners me parvenen, com si hagués tret una rifa" El que'm sap greu és d'En Borra! I on viuen els hereus?
Tem Trebais tindreu. Els haureu de buscar amb un fanal. I dei-

Pau xeu-ho córrer. No va quedar content En Borra amb es conveni de ses acreedors? I dôs, per què us heu d'escarraçar? Me rosegarien les entranyes aqueixos diners que no són meus.

Tem Si no trobo els hereus, tot irà pels pobres. Això són homes! Toqueu-la, Pau. Fins feu commoure.

ESCENA IV

Els mateixos i Josep

Josep Que faig tard?

Jaume Si volies sopar amb nosatros, sí.

Josep Jo ho he fet i ben aviadet avui. Bona nit. Ola, Marcela. Que voldràs ballar totes ses sardanes?

Marcela Potser sí.

Pau Aixís m'agrada, noia.

Jaume No demanàveu En Met Nuix? Aquí el teniu.

ESCENA V

Els mateixos i En Met

Met Ola, Pau! Tant de gust en veure-vos. Abraceu fort, home. (*S'abracen*) Qui havia de pensar en vós, després de tants anys! A mi l'Amèrica em fa l'efecte des cementiri. Molta de gent hi va; hi passa anys i panys; ve un dia que s'hi moren i quan la notícia arriba, no fa efecte ni as seus parents. Ja era mort per'tothom. I que és la mort sinó l'ausència de la persona?

Tem Ja tenim En Ciceró.

Met No'm busqueu ses pesigolles que ja sabeu que hi teniu la de perdre amb mi.

Pau Deixem-ho córrer.

Met Sí, deixem-ho córrer. I es pot saber per què heu vingut amb tanta pressa a casa, avi Pau?

Pau (*Seriosament*) Som vingut per pagar-vos un compte.

Met A mi no me'n deveu cap.

Pau A tu no, però el devia al teu pare.

Met Que va de bo, senyor Rector?

Pau Dos mil cent vintiquatre pessetes i quinze cèntims és el saldo al teu favor.

Met Dos mil cent vintiquatre pessetes i quinze cèntims a mi? No les vui.

en felicitació, allarguen la mà i el mestre, content tot felicitant-lo exclama:

— Per què no feia la nota aguda, home?

L'orfeonista perd el somriure de satisfacció.

— T'ha quedat el pinyol a dintre!. — profereix un amic.

La sabor de l'èxit va amargar-se. Ara sí que estem segurs, que de presentar-se nova ocasió de cantar "La Barretina" el bon cantaire es revenjarà.

De la Girona vella

Des de fa molts anys, per iniciativa dels Tallers Gràfics Lloréns Castelló d'aquesta, es començà l'edició dels programes de les festes que per Sant Narcís celebra la immortal Girona.

Esforç rera esforç, amb la cooperació d'importants cases de comerç, s'ha editat enguany un carnet de gran presentació, en el que hi van tres boniques tricomies d'altres tantes fotografies d'aquella ciutat.

Hem cregut interessant inserir quelcom de dites festes, posant a continuació una de les tricomies que van en l'esmentat programa, editat en els Tallers Gràfics Lloréns Castelló, on també s'edita MARINADA, i que per sa valor han merescut una subvenció del Excm. Ajuntament d'aquella ciutat.

» L'història de Girona és tan antiga com interessant, fins en els més petits detalls, particularment per aquells qui amant a la nostra ciutat senten frisança per a conèixer el passat, vida, costums, fets, gestes glorioses, constitució interna i externa, monuments, joies, etz. etz. que de tot i força hi abunda en aquella.

Hom no preté descobrir res de nou, tasca que resultaria endebades, però sí fer ressaltar quelcom de la Girona vella, per dissort tan poc coneguda, valent-nos de quelques dades collides en la recerca de certs documents o bé de notes preses bo i llegint llibres vells, facilitades per l'entusiasta col·leccionista i folklorista n'Enric Botet i Sisó.

Per a entrar a la ciutat de Girona, en temps dels romans, sols es podia passar pel portal de Sobreportes i pel de la Forsa.

Aixís que s'havien posat els peus dintre del primer, es trobava una plaça de grans dimensions, ornamentada amb un xifrès esvelts i vells, que donaven un sever aspecte a n'aquella i s'hi oïa cantar l'aigua de dos capriciosos brolladors vivents un enfront de l'altra.

En les parets s'hi oviraven els sepulcres que avui ens és grat admirar enjoiant les del presbiteri de l'altar major de l'església de Sant Feliu, trasllació que's realitzà durant la persecució dels cristians, menys dos sepulcres pagans que's trencaren i representaven l'un una bonica combinació d'escardots i roselles i l'altra uns raïms penjants entre'ls pàmpols.

Un camí conduïa a dalt el turó aon avui s'enlaira la nostra Seu, en qual lloc hi estava emplaçat un espaiós temple dedicat a Júpiter, Venus i Escolapi.

Si l'entrada es feia pel portal de la Forsa, la mirada s'esplaiava en tenir enfront la porta amb columnes de marbre, amb altres dugues que sostenien dos caps juntats per l'occipuci, un mirant enfora i l'altre a dins de la ciutat.

On actualment s'en diu la plaça de l'Oli s'hi aixecava un monument a Filip.

Terminada la dominació romana i havent-se augmentat els enginys i mitjans destructors en les guerres foren enderrocats dits dos portals construïnt-se en substitució d'aquelles, quatre torres: les dugues que encara hom veu diàriament en el portal de Sobreportes, la de l'extrem de la via romana i la del carrer de l'Escolapia plena també de vida i formosor com el mateix carrer escalonat.

L'estàtua de Filip s'enderrocà i en son lloc s'hi colocà la força, la picota i la post amb la destal i les estisores per a tallar les mans dels moneders falsos i les orelles dels malparlats i blasfems.

Al costat de les dugues portes hi havia una grossa i pesanta cadena amb una argolla que's posava al coll dels lladres i assaltadors de camins, per a que tothom els conegués.

* * *

En la tresoreria de la Catedral es venia servant des de l'any 1237, una riquíssima taula de jugar a escacs, d'alabastre, cristalls, i rublerta de perles, i pedres precioses. Les figures aixís mateix, eren d'alabastre, esmaltades i també amb inscrustacions de pedres d'aquell alt valor. El rei portava corona, ceptre i mantell de porpra i estava assentat en un tron. Sa reina també duia corona i guardava idèntica posició. L'alfil representava un bisbe. El cavall figurava un genet ben armat montant a l'animal acuirassat. Les torres simulaven vaixells amb una torre al mig, i els peons eren un notari, un metge, un jutge, un conceller un botxí, etz., etz.

Aquesta joia havia sigut, deixada en penyora de certs deutes, pel comte d'Empúries, i desaparegué, havent-hi qui sospita que's diposità en un lloc recòndit de la nostra Seu, que segons l'historiador Roig i Jalpí s'ha perdut la dada d'on es troba i fins va aconsellar al senyor Bisbe, en 1678, que's fessin pregàries per a retrobar-lo, car hom diu s'hi serveixen molts tresors.

* * *

En l'edat mitjana, la torre de la Forsa hostatjà a la reina Joana i a son fill Ferràn, assetjats pel comte de Pallars.

Quasi en nostres temps, la mateixa torre de la Forsa servia de presó fins que s'enderrocà l'any 1859, per a donar més expansió a la ciutat, trovant-se en sos fonaments, troços del portal de marbre del temps dels romans i els dos caps units per l'occipuci, que's serveixen en nostra ciutat. - G. »

Ex-libristes

En el mes de Desembre vinent editarà MARINADA un número extraordinari dedicat a EX-LIBRIS, amb les següents condicions:

Tot ex-libriste que vulgui col·laborar en dit extraordinari podrà insertar-hi els ex-libris que tingui per convenient abonant per cada clixé qu'es publiqui, una, dugues o quatre pessetes per cada 1/4 de plana, 1/2, o plana entera que ocupin dits clixés. Si el clixé fora de tamany més gran que el de una plana deu consultar-se primer.

Es comprèn impresos amb tinta negre; a varies tintes, augmentarà 5 pessetes per cada color i per pàgina.

A fi de facilitar als propietaris dels ex-libris l'adquisició dels clixés, remetent amb el dibuix 15 cèntims per cada centímetre quadrat que hagi de medir el clixé; confeccionarem els que interessin els quals quedaran de propietat del interessat.

Tot col·laborador tindrà dret a rebre gratis dos, tres o quatre exemplars per cada 1/4 de plana, 1/2, o plana entera que editi de clixés.

El preu de venda de dit extraordinari serà de 0'50 ptes. per els que se soscriguin vuit dies abans de la seva publicació. El preu per als no subscriptors serà ficsat amb oportunitat, poguent assegurar no obstant que donada la importància que tindrà l'esmentat número serà molt crescut i amb moltes probabilitats de quedar agotada l'edició, com succeí amb l'editat en 1917, número 33 de la revista, que els ex-libristes compraren els sobrants de les subscripcions a 5 ptes. un. Es doncs a totes llums visible la ventatge que ofereix el soscriure's a tant interessant número.

No dubtem que els ex-libristes ens honraran amb les seves valioses firmes i veuran amb simpatia aquesta edició cooperant-hi moral i materialment, tota vegada que amb relativa economia obtindran la reproducció de nombrosos ex-libris, procurant per nostra part, que aquesta sigui ben notrida i de qualitat.

La Redacció.

Sr. _____ es soscreeu per el número
 extraordinari de Ex-libris per _____ clixés de _____
 pàgina, i per _____ números del mateix.
 Acompanyo _____ Ptes. _____ cts. com
 import de _____ clixés i _____ números, que
 poden remetre franc domicili, a la meua adreça.

Firma.

Crònica local

Aparèixer a plaça els bolets primerencs i tothom anar a la seva recerca és cosa de poques paraules però, objecte de moltes caminades. En tot dia i a tot hora, el més desvagat excursionista boscos enllà en busca d'aquest menjar saborós que no es fa pagar gaire. Altres prefereixen menjar-ne pagant de la butxaca i així estalviar-se una llarga passejada que, segons ells, no aporta cap benefici.

Deixem els bolets i dediquem-nos a ressenyar ço més important succeït durant el passat Octubre.

La platja ha quedat completament deserta, i la munió de casetes de bany que l'embellien dies ha que han desaparegut una a una. No resta ni un estiuejant.

La tramontana comença a sentir-se xiular; i una venedora de castanyes s'instala al cantó dels Federals.

A l'església, a hora baixa, toca la campaneta anunciant el St. Rosari.

Al moll gran tràfec. Un vaixell de quatre pals hi descarrega durant uns dies i alguna nit unes quantes tonelades de blat de moro. Entre varis camàlics una discussió és ocasionada al mateix resolguent-se l'assumpte favorablement.

S'és iniciada la construcció d'un escenari en el Casino «El Port» per així poguer-hi donar les funcions de teatre que la novella secció té en assajos.

Els cinematògrafs continuen fent-se la competència i el públic en resulta beneficiat car es projecten les millors produccions de la pantalla. Fins al mig la setmana es donen sessions de cinema. Al «Econòmic» obtenen un aparell de radiotelefonia el qual és instal·lat en el saló de cinema.

Poca aigua passa a la riera que, desviada a la platja de Castell ha allunyat tot perill que en anys anteriors ens menaçava. Ara, que plogui tant com Déu vulgui; no hi cap temença de que desviada com és, pugui causar cap dany ni perjudici als habitants del Plà. Adhuc s'hi han construït dos ponts de pedra magnífics per a facilitar el lliure pas als vianants.

A les Escoles Graduades de nois i noies s'és començat el curs d'ensenyament de nits als adults.

La crisi deixa sentir-se quelcom en l'indústria surera. S'acaba el sucre, escassegen els ous... Amb tot, hom diu no hi han pessetes. Però arriba una companyia de teatre de ... o qualsevol cantatriu de cafè, i les sessions s'omplen a vessar. Aneu a indagar el motiu.

Arreu venen números de Nadal. Tot és córrer amb recibos i talonaris. Sort o dissort. El cas és que no treurem...

—Fa de mal dir,—exclama un tranquil.

Cal ressenyar una nota necrològica. Morí, després de curta malaltia la esposa del conegut industrial que actualment resideix a l'Habana Sr. Nicet Casanovas.

La manifestació de dol fou gran.

A. C. S.

Moviment del Port

Vaixells entrats durant el Mes d'Octubre de 1924

1 Repurick-Hall, anglès; 2 Cabo San Sebastián; 3 Occident, italià; 4 Amiztà, italià; 5 Joven Paquito; 6 Le Bone Lerraine, francès; 7 Ireshwater, anglès; 8 Teresa; 9 Pizarro, anglès; 10 San José; 11 Enrique; 12 Cabo Lliteras; 13 Arión, italià; 14 Cabo Sta. Pola; 15 Aldecoa; 16 Joven Paquito; 17 Liza, italià; 18 Cabo San Vicente; 19 Montseny; 20 Joven Paquito; 21 Carpio, anglès; 22 Harborg, anglès; 23 Mont-agel, francès; 24 Ardenhall, anglès; 25 Awenire, italià; 26 Cortés, anglès; 27 Enrique; 28 Cerveza; 29 Cabo Toriñana; 30 Occident, italià; 31 M.ª Luz; 32 Joven Paquito; 33 Cid, anglès; 34 Paulina; 35 Ramona; 36 Venus; 37 Cid, anglès; 38 Antártico, italià; 39 Cabo Quejo; 40 Maria Rosa.— Total 40.

Registre Civil

Mes d'Octubre

Naixements: Moliner Cruañas; Pagés Vilar.—Total: 2.

Defuncions: Catalina Pagés Casadevall de 74 anys; Maria Rovira Sagàs de 50 anys,—Total: 2.

Matrimonis: David Alvàrez Lamelas amb Marina Bónhomes Alterachs; Josep Buxeda Bofill amb Joana Conchs Major.—Total: 2.

LLORENS CASTELLO.—PALAMOS

Des de 1.er de Febrer

≡ queda obert un ≡
CURS DE FRANCÈS
— PER —

En TEODOR BUISSON

Hores i preus convencionals

CASANOVAS

SASTRE

PALAMOS

**Ex-tallador d'importants cases
de Barcelona**

TRAJOS ULTIMA CREACIÓ

**Gabardines, Impermeables
Especialitat en trajos d'etiqueta
i uniformes civils i militars**

Banca BUSQUETS

**Ciutadans, 5
Ferrerries velles, 6 Girona**

Banc FIGUERES

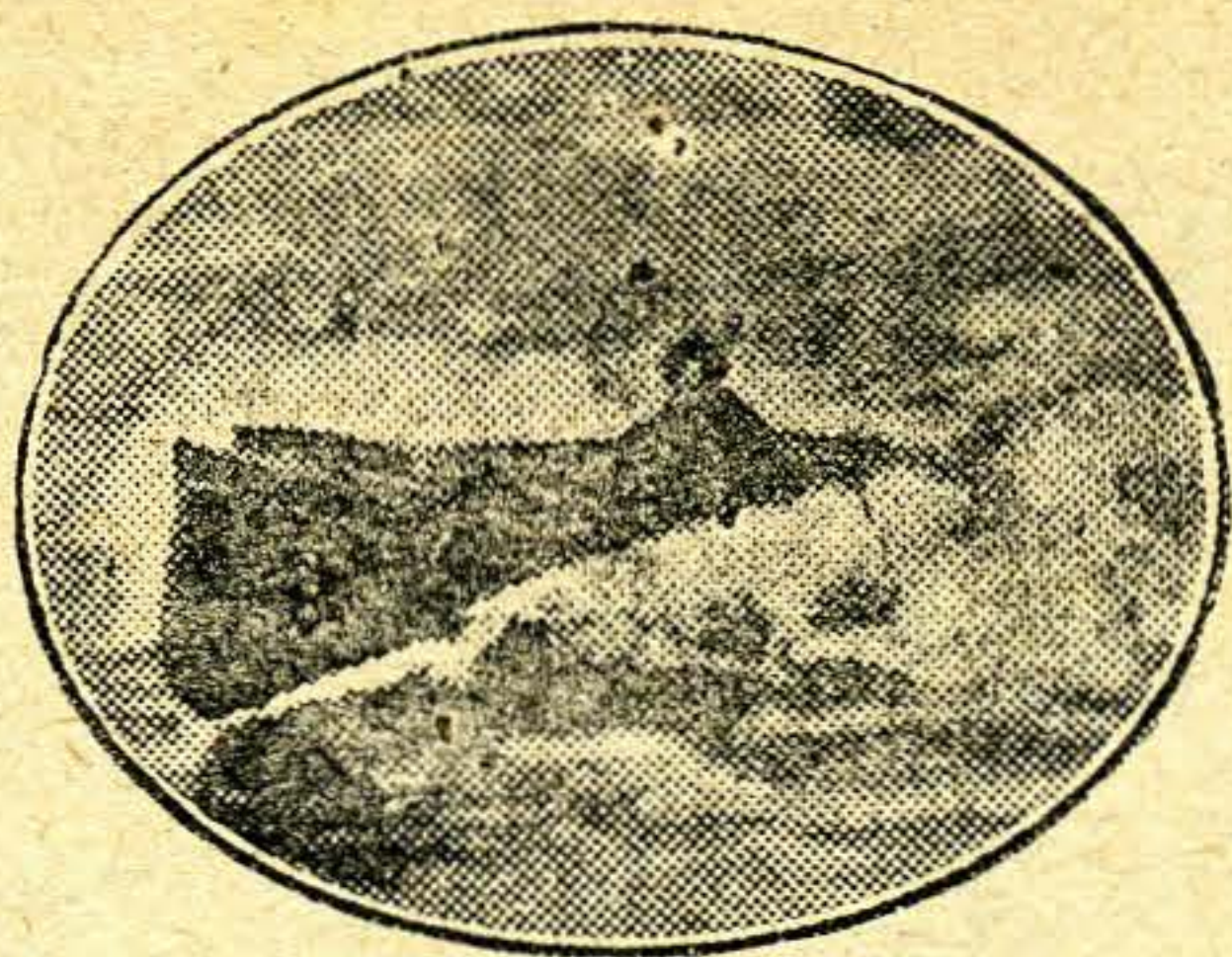
de BUSQUETS VERGÉS

**Monturiol 25
Plaça Pi i Margall, 1**

Figueras

VALORS :: CUPONS :: CANVI :: BANCA :: BORSA

**Ens encarreguem del estampillat dels Bonos Catalana gas i Electricitat 6 %
LLIURE DE COMISSIÓ**

Grans tallers de Fotogravat

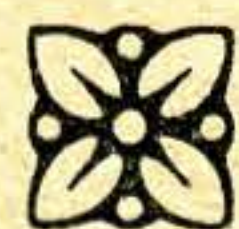
OLIVER I HENRICH

Plaça de Letamendi, 27 = Telefon, G. 1104

BARCELONA

FUNDICIÓ Tallers mecànics i elèctrics

Tomás, Solés i C.^{ia} en Cta.

CARRETERA DE BARCELONA, 39 BIS :: GIRONA

Telèfon Urbà n.º 242

Telèfon Interurbà per a conf. n.º 6

Hotel i cafè TRIAS

Situació immi-
llorable, davant
de la mar, de la

estació, del passeig i al costat de l'administració d'automòbils.

▣ Habitacions confortables ▣ Esplèndit saló menjador ▣

MAGNIFICA SALA DE BANYS D'AIGUA DE MAR I DOLÇA

GARAGE

TELEFON, 35

Companyia General de Comerç. S. A.

(ABANS MAGI VIÑALS)

TRANSPORTS I ADUANES

Carrer Cristina, 2

- Barcelona -

TELEFON, 1692

Cases a Port-Bou, Cer-

: bere, Irún i Hendaya :

IMPORTANT

Despatx i Taller de Mecànica Dental de
Francisco Francés

Reconstrucció i reparació de Dentadures artificials.

Dentadures d'or : Treballs de pont : Corones d'or

PREUS MODICS.

Plaça de Wilson, 5. Palamós

EMILI NOYA

INSTAL·LACIONS

per aigua, gas i electricitat

: Reparacions de maquinaria :

Carrer Major

DINERS

PER A DEIXAR O PENDRER
QUANTITATS A PRESTEC
DIRIGIR-SE

al NOTARI d'aquesta vila
HI HAN DUGUES QUANTITATS
PER A COL·LOCAR

Adroher Germans

Telèfon, 212. Apartat, 18.

Telèfon interurbà, 3.

— GIRONA —

maquinària elèctrica.
material elèctric

RAMÓN BONET

SANT FELIU DE GUIXOLS

Fabricant de les EXQUISIDES ESPECIALITATS MUNDIALS

Gran licor ESTOMACAL BONET

Anis refinat EL TROMPO

IMPORTACIÓ I EXPORTACIÓ

Primera casa a Espanya d'articles per a l'indústria suro-tapera.

Colonials, Drogues, Ferreteria, Papers pintats, Pro-
ductes químics, Ultramarins, Vins i Licors, etz. etz.

Representant de Caixes i Bàscules :

BAUCHE, de Reims.

PIBERNAT, de Barcelona

EXPORTACIÓ A TOTS ELS PAISOS

CASA FUNDADA EN 1852

Sastreria de Joan Prat

ESPECIALITAT EN UNIFORMES

Ronda de Sant Pere, 7, entressol

:: BARCELONA ::

Moderna Escola de Piano

PROFESSOR: R. CASAS

Plan d'estudis de l'acadèmia Granados de Barcelona. Nova tècnica del Pedal segons el malaguanyat mestre.

CONFERENCIES DE TEORIA HISTORIA DE LA MÚSICA
Lliçons particulars i a domicili.

Maquinària i Articles

PER A LES ARTS
DEL LLBRE

Tipos d'impremta. — Filets de coure. — Papers JOHANNOT Maderamen per a impremta. — Imposicions de ferro i de metall d'impremta. — Numeradors de ma i de platina. — Màquines de cosir amb corxets i fil-ferro rodó i plà sistema GEBLER per a impremtes, Enquadernacions i Fàbriques de Caixes de cartró. — Les millors Màquines de cosir amb fil textil sistema EGGER. — Instal·lacions completes d'impremtes. — Màquines noves i RECONSTRUÏDES per a IMPREMTA, LITOGRAFIA I ENQUADERNACIO.

Rbla. de Catalunya 91
BARCELONA

Casa C. Gorchs i Esteve

Telèfon 3275 A.
Tlgs. 'Artelibro'